

ਹਰੀ ਅਨਾ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਦੇ ਐਸ.ਟੀ. NONE

V.NONE

ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ
ਬਨਾਮ
ਜਨਵਰੀ 13, 1995

[ਕੇ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਐਸ. ਸੀ. ਸੇਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ: ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ

ਨਿਯਮ 12.21—ਕਾਂਸਟੇਬਲ—ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ—ਉਹ ਆਧਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੀ—ਸੰਚਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਫੈਸਲਾ, ਛੁੱਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ 30, 1985 ਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅਪ੍ਰੈਲ 20, 1992 ਤੋਂ ਮਈ 15, 1992 ਤੱਕ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12.21 ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਮਕ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੱਥ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਆਦਤਨ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ, ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣ ਪਾਇਆ। ਆਦਤਨ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਉਸ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਉੱਤੇ ਕਲੰਕ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋਵੇਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਇਹ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਧਾਰ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਐਸ.ਪੀ. ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ। ਫਿਰ ਐਸ.ਪੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਮਕ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

2. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇ; ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਅਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇ।

ਕਾਨੂੰਨਕਾਰ ਬਨਾਮ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਹੈਦਰਾਬਾਦ, [1993] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 727, ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1089/95 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1090/95 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੇਅਸਰ ਸੀ ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1088 ਅਤੇ 1089 ਦੇ 1995।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 14.1.93 ਅਤੇ 4.11.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਵੀ.ਆਰ. ਰੈੱਡੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਮਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਖਤਰੀ ਮਿਸ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਲਈ ਰਾਜ ਲਈ।

ਕੇ.ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ:

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1088/95 @ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 9649/93 ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਛੋਟੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਹਨ:

ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਨੂੰ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1985 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਉਹ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1992 ਤੋਂ 15 ਮਈ, 1992 ਤੱਕ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 1.1.1992 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12.21 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ, 'ਨਿਯਮ' ਲਈ)। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 12183/92 ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 14.1.1993 ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਕ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਪੀਲ।

ਨਿਯਮ 12.21 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ:

"ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਐਸ.ਪੀ. ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸਾਢੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਉਸ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਚਰਣ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨੈਕਰੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ 'ਤੇ ਦਾਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਕਾਂਸਟ. ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੰ. 3/460 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪੀਪੀ 12.21 ਅਧੀਨ ਤੁਰੰਤ ਅਸਰ ਨਾਲ ਅਰਥਾਤ 1.6.92 ਐੱਨ.ਐੱਨ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਦਤਨ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ, ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣ ਹੈ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਤਨ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ, ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣ ਪਾਇਆ। ਆਦਤਨ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਜ਼ਰੂਰ ਉਸ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਆਧਾਰ ਸਮਝਾ ਸਕੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਸ.ਪੀ. ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਐਸ.ਪੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਹੈ।

ਪਰੰਤੂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਕ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਰਨੂਕਰ ਬਨਾਮ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਐਲ., ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪੀਠ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ। ਇਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਲਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ਟੀਕੇਣ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ।

ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1088/95 (@ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 9649/93) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਿਨਾਂ ਖਰਚੇ ਦੇ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1089/95 (@ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 14881/93), ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੂੰਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ- ਨਾਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1090/95 @ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 17909/93

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਛੁੱਟੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਜੀ.ਐਨ.

ਖ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate